

SZÁM.

KIS LAP

FEJTÖRÉS. (Lásd a 27. lapon.)

n-épület.

2. szám. — 1876.

Ára negyedévre 1 frt. 20 kr.

X. kötet.

KLÁRI NÉNI NÖVENDEKEI.

— Elbeszélés. —

(I. Folyt.)

MÁRTON távozott s épen ekkor kezdte a két alélt gyermek viszsanyerni eszméletét. Rózsika nyitotta föl először szemeit és bámulva nézett végig az idegen arczokon.

— Hol vagyok? Mi történt velem?

De rögtön megemlékezett mindenre, ami történt s szívszaggató zokogással kérde:

— Hát mamám! Hát édes apám! Hol vannak? Istenem, hol vannak!

Zsigának is, amint eszméletre tért, ugyanez volt első szava s a két testvér egymást átölelve sokáig halkán zokogott. Végre odalépett hozzájuk rektor uram és szeliden mondá:

— Kedves gyermekeim, ne sirjatok, hiszen még azt sem tudjátok, van-e okotok reá. Ki vagytok merülve, elgyengülve, pihenésre van szükségtek. Feküdjetek le. Majd holnap beszélünk, elmondjátok, kik vagytok, honnan jöttetek, hova utaztok s aztán majd kerestetjék szüleiteket; ők is bizonyosan keresni fognak titeket és így minden jó lesz megint. Bizonyosan megtaláljátok őket... hiszen ha ti kimenekültetek, ők is kimenekülhettek. Tehát csak aludjatok szépen nyugodtan.

Zsiga hálásan tekintett jószívü házi gazdájára, hajlandó volt mindent elhinni s jóformán meg is nyugott. De Rózsika jól látta, hogy a derék ember csak vigasztalni akarja őket s maga sem hiszi, hogy minden olyan szép rendben lesz. Nem

szólt azonban semmit s csüggedten, sápadtan, zokogását elfojtva engedé, hogy tegyenek vele amit akarnak. Lefeküdt s míg Zsiga csakhamar csöndesen elszunyadt, a leányka sokáig könyezve és rettegve gondolt arra, hogy mit fog a holnap nap hozni az ő számukra?

Másnap reggel derülten kelt föl a nap, a sötét felhőknek nyomuk sem volt többé az égen. Vidámnak, megújultnak látszott az egész természet a nagy vihar után, — de Rózsika sem örvendett most a kertből hangzó vig madárdalnak, hanem könyezve, szomoruan elmerengve ült a szobában, míg testvére, a könnyüvéru, gondatlanabb Zsiga már megbarátkozván jó házi gazdájuk gyermekeivel, kint szalagált az udvaron és Rózsikára bizta, hogy beszéljen rektor urammal.

Rózsika elmondta, hogy apja egy vidéki kis városban kereskedő volt, de eladta kereskedését s miután minden pénzt összeszedte, Budapestre akart költözni s ott élni ezentul. Épen utban voltak oda, midőn tegnap az a szörnyű szerencsétlenség érte őket! Rektor uram figyelemmel hallgatta s aztán így szólt:

— Hh! hm! És vannak-e rokonaitok ott, a hol eddig laktatok?

— Nincs senkink!

— Hát Budapesten?

— Ott sem tudok senkit! Oh Istenem, mi lesz belőlünk, ha kedves jó szüleink meg nem menekültek! Édes drága jó mamám! Kedves apácskám!

— No, no, kedves leányom, ne sirj, hiszen még nem tudjuk, csakugyan van-e reá okod. Ha ti ketten megmenekültetek, mások is menekülhettek. Majd keres-

tetjük a k
is keresne
szik, hogy
zonyosan
oda is, és
hirt hallu

Zsig

bába, telj
hallatára,
látta, hog
igen hiszi
gasztalásh
mégis ren
tor uram
séges lép
gyermeke
nából és k
kis vendé
tan, nehá
fognak ha

Azor

után és se
mindinká
zösködni
mert látt
semmi jót
sult, de
fiukkal vi
varon. R
mindenké
de mikor
maga is
este, mid
jan alud
feleségéh

— N

reménysé
gyermeke
már bizon

tetjük a környékbeli falvakban, talán ők is keresnek titeket, vagy ha talán azt hiszik, hogy ti a Dunába fultatok, akkor bizonyosan fölmennek Budapestre. Irunk oda is, és néhány nap múlva bizonyosan hírt hallunk rólok.

Zsiga, ki éppen akkor lépett be a szobába, teljesen megvigasztalódott e szavak hallatára, de Rózsika busan rázta fejét s látta, hogy a derék házigazda maga sem igen hiszi amit beszél s inkább csak vigasztaláskép mondja. Azonban kissé mégis reménykedett a kis leány is és rektor uram azonnal megtett minden szükséges lépést, hogy megtudja, valjon a gyermekek szülei kimenekültek-e a Dunából és hol vannak. Aztán biztatta két kis vendégét, hogy csak legyenek nyugodtan, néhány nap bizonyosan jó híreket fognak hallani.

Azonban egyik nap mult a másik után és semmi hír sem érkezett, Rózsika mindinkább elszomorodott s már kérdezősködni sem mert a jó házi gazdától, mert látta ennek komoly arczáról, hogy semmi jót sem tud. Zsiga is bizony busult, de mégis inkább vigasztalódott s fiukkal vígan játszott a kertben és az udvaron. Rektor uram igyekezett ugyan mindenképen, hogy megnyugtassa őket, de mikor már a második hét is elmúlt, maga is nyugtalanodni kezdett. Egy este, midőn a gyermekek már mindnyájan aludtak, rektor uram így szólt a feleségéhez:

— Nekem mindjárt kezdetben kevés reménységem volt ahhoz, hogy e szegény gyermekek szüleit megtaláljuk, de most már bizonyos, hogy belevesztek a Duná-

ba, mert hiszen különben már hallottunk volna hírt rólok. Most már tehát az a kérdés, mit csináljunk ezzel a két gyermekkel?

— Bizony az nagy kérdés, felelt rektorné asszonyom. Ki nem dobhatjuk szegényeket, de meg sem tarthatjuk. Elég bajunk van a magunk gyermekeivel.

— Igaz! De hát mit tegyünk?

— Azt magam is szeretném tudni.

— Hm! Más ember sem fogad magához csak úgy könnyedén két idegen gyermeket... én nem tudok jó tanácsot... legfeljebb egyet...

— Mi volna az?

— Kérdezzük meg Klári nénitől, mit tegyünk!

— Igazság! Klári néni bizonyosan fog tudni segíteni. Épen jó, hogy az ünnepekre ide jön látogatóba. Akkor majd tanácskozunk vele.

Ki volt az a Klári néni? Egy ősz haju, öreg asszonyka, ki jó messzire, a hegyes fölvidéken lakott egy gyönyörű kis faluban. Nem volt épen nagyon gazdag, de jó módban élt s mert gyermekei nem voltak, abban találta örömét, hogy szegényebb rokonait gyámolította; ahol pedig pénzzel nem segíthetett, ott segített okos tanáccsal s akinek valami baja volt, az rögtön sietett Klári nénihez, hogy mondja meg, mit kellene tenni.

Klári néni tehát csakugyan megérkezett és másnap már tanácskoztak arról, mit kellene tenni Zsigával és Rózsikával.

— Kedves Klári néni, szólt rektor uram, lássa, én szegény ember vagyok, semmikép sem nevelhetem föl a két gyermeket. Pedig igazán jó gyermekek, külö-

nősen a leányka, olyan szelid, okos gyermek.

— Igaz, magam is nagyon megszerettem a kedves Rózsikát. De hát ha ti meg nem tarthatjátok őket magatoknál, akkor nincs más hátra, mint másvalakire bizni őket, felelt Klári néni.

— Ejnye, Klári néni, azt hittem, hogy okosabb tanácsot is tud. Hiszen ezt én is tudom, de éppen az a baj, hogy ki vegye magához őket?

— Hm . . . majd meglátjuk. De hát arra már nincs remény, hogy szüleik még előkerülhetnének?

PANAMAI CSALÁD. (Lásd a 22. lapon.)

— Fájdalom, nincs; én legalább nem hiszem.

— Akkor hát elviszem őket én.

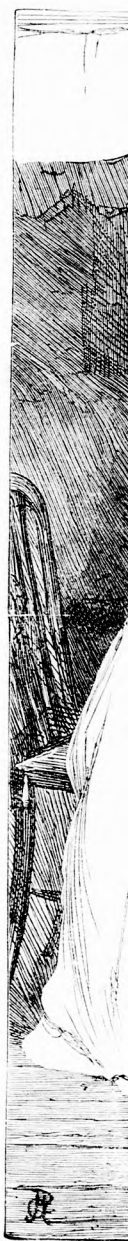
— Micsoda? Klári néni magához fogadná őket? Hová gondol!

— Meggondoltam jól. A leányka

még segítségemre lesz, azt előre tudom. A fiú kissé szeleburdi, könnyelmű ugyan, de majd csak boldogulok vele is.

Ha Klári néni valamit elhatározott, abból aztán nem engedett s így abban

(Folytatása a 22. lapon.)

SZEGÉNY NAGYMAMA! (Lásd a 22. lapon.)

(Folytatás a 20. laphoz.)

történt a megállapodás, hogy magával viszi Zsigát és Rózsikát.

Rózsika egészen elsápadt, mikor ezt meghallotta. Nem azért, mintha félt volna Klári nénitől; sőt nagyon megszerette a derék, kedves nénit. Hanem valami titkos sejtelme volt, hogy itt, a hol most van, közelebb van jó szüleikhez, könnyebben megtalálhatják egymást, mert azt még mindig nem tudta Rózsika elhinni, hogy többé nem fogja látni szüleit.

Ha tudta volna maga, ha tudták volna derék védői, mennyire igaz a kis leány sejtelme, bizonyosan másképp intézkedtek volna.

Azonban a mint a dolgok most állottak, mindenkinek be kellett látni, hogy Klári néni terve a leghelyesebb s a két gyermek hálásan fogadta, hogy így gondoskodnak róluk. Negyednapra Klári néni befogatott és két fogadott gyermekével utnak indult hazafelé. Már beültek a kocsiba, mikor Rózsika még egyszer kihajolt és így szólt a derék rektor urhoz:

— Ugye, kedves bácsi . . . ha valamit megtudnak édes mamánkról és apánkról, azonnal megírják Klári néninek? Ugy-e megírják?

— Meg bizony, édes leányom! Csak bizzál Istenben, talán még jóra fordít mindent.

(Folytatása következik.)

PANAMAI CSALÁD.

(Képpel a 20. lapon.)

HA olyan furesa karimás szalmakalapja nem volna az egyiknek s ha az a kis fiu nem volna olyan szép fehér ingecskében, bizony talán még azt is hihetnétek,

hogy ez valami vándor cigány család, olyan fekete a képük. Pedig nem cigányok, nem is szerecsenek, hanem panamaiak. Tudjátok-e, hol van Panama? Ha Amerika térképét előveszitek, megtaláljátok közepén azt a vékony földszoros, mely az északi és déli részeket köti össze; ez a panamai földszoros.

Szép vidék ez, gyönyörű növényzete van, pálmák, aloék és mindenféle pompás növények vadon tenyésznek; csak hogy az esztendő legnagyobb részén át roppant hőség uralkodik, nagyobb, mint nálunk a legforróbb nyár közepén, a tél pedig csak nagy esőzésekből áll. Nem csoda tehát, hogy a panamai kis fiukat ugyancsak lesüti a nap s olyan feketék, mintha szerecsenek volnának. Ruházatjuk mindössze egy vékony ingecskéből áll, mert többet a nagy hőség miatt nem lehet elviselni; czipőre pedig bizony nem sokat költenek, eljárnak meztláb is, nem kell félniök, hogy megfáznak.

A panamaiak nyelve a spanyol, mert mikor Amerikát fölfedezték, ezt a részt a spanyolok foglalták el. A spanyolok pedig szeretik a meleget és nem bánják, ha nincs is soha jég, hogy korcsolyázhatnának.

SZEGÉNY NAGYMAMA!

(Képpel a 21. lapon.)

HA, a szegény nagymama!
Oly bus volt karácsona . . .

Tavaly még vigan fecsegve
Mint az ereszen a fecske
Szökelt ölében Etelke —
És ma? Már el van temetve.

Kiveszi játékszerét
Rajt feledi a szemét.
Hejh! . . . de nem soká nézhetné . . .
Valami repült szemébe.
Légy volt-e vagy egyéb volt?
Csak azt tudom, hogy szeméből
A könnye sűrűen folyt.

A gon

HEGYEN
tenger

Ezt a mesét
lőtt találta
hatalma ala

Van e
melynek min
ha valóságos
rencsés, hog
csöppet hoz
nem bánja,

Voltam
messze van
még azon tu
ember meg e
forrásból egy
pirra, hát es
piron ezeket

Hol volt
valamikor vo
gyönyörüsége
volt, mint a
Szép szőke h
dött vállára.
latra ragadta
rály, — nem
nem is hatalm
kinek jósága

Volt a
kert, tul a ke
kis királyleán
nyári napokon
mét gondtalan
az erdőbe, s

ZIZUZARUZA

vagy

A gonosz varázló barlangja.

— Mese. —

HEGYENVÖLGYÖN tul, az operenciás tengeren is tul fekszik Meseország. Ezt a mesék tündére sok ezer évvel ezelőtt találta fel, s azóta ezen ország az ő hatalma alatt áll.

Van ezen országnak egy forrása, melynek minden csöppje ugy csillog, mint ha valóságos csillag lenne; a ki oly szerencsés, hogy e forrásból egyetlen egy csöppet hozhat magával, az ugyan meg nem bánja, hogy Meseországát bejárta.

Voltam én is ott. Az igaz, hogy messze van az operenciás tenger, hát még azon tul! — de hát mit nem tesz az ember meg egy szép meséért! Hoztam a forrásból egy csöppet, letettem itthon papírra, hát csak elbámultam mikor a papíron ezeket olvastam:

Hol volt, hol nem volt, de egyszer valamikor volt egy király és annak egy gyönyörűsége szép leánya. Arcza olyan volt, mint a harmatban fűdött rózsza. Szép szőke haja dus fűtökben göndörödött vállára, égszín szemei bárkit bámulatra ragadtak. De büszke is volt a király, — nem királyságára, nem kincseire, nem is hatalmára — hanem szép leányára, kinek jósága még szépségén is tultett.

Volt a királyi vár körül egy nagy kert, tul a kerten egy szép erdő. Ide a kis királyleány gyakran elment meleg nyári napokon eprészni. Egy napon ismét gondtalanul haladt mindig beljebb az erdőbe, s mindig csalogatóbban ki-

nálkozott a sok szép eper. Telt is kicsiny kosarkája, evett is eleget, de mindinkább vágyott többet s többet szedni, ugyannyira, hogy észre sem vette, mennyire eltért a rendes séta helyétől.

Már esteledni kezdett. Körül nézett, — teljesen ismeretlen tájon volt. Félni kezdett, futott ide-oda, majd előre, majd hátra, de még inkább eltéveszté az utat s végre keservesen sirni kezdett midőn elhagyatva látta magát a sűrű erdőben. Bánatában csüggedten egy fa alá ült, ott sirdogált, kosarkáját maga mellé és elszunyadt.

Minden falevél zörejétől, minden kis madár csiripolásától álmából felijedt; még álmaiban is gyötörte az a gondolat, hogy egyedül van minden segítség nélkül itt az erdőben; de végre a fáradság erőtt vett rajta s igen mélyen elaludt.

Alig alhatott néhány perczig: mellette termett egy őszhaju, fehér szakáluvén ember s varázsbotjának egy érintésére a szép királyleány szarvassá, a kosarkájában lévő eper mind gyémánttá változott. A vén ember a gyémántokat a szarvas nyakára fűzte s készen lévén munkájával, áldozatát barlangjába vezette.

Tudta azt mindenki, hogy e vidéken egy gonosz varázló lakik s azért is volt e hely annyira elhagyatva. Ide senki sem mert jönni s szerencsétlenségére épen ide tévedett a szép királyleány. A gonosz varázló barlangja egy óriási szikla tövében volt, de ezt senki sem tudta bizonyosan, csak azt, hogy a ki ide jut, az ugy eltűnik, mintha soha sem élt volna.

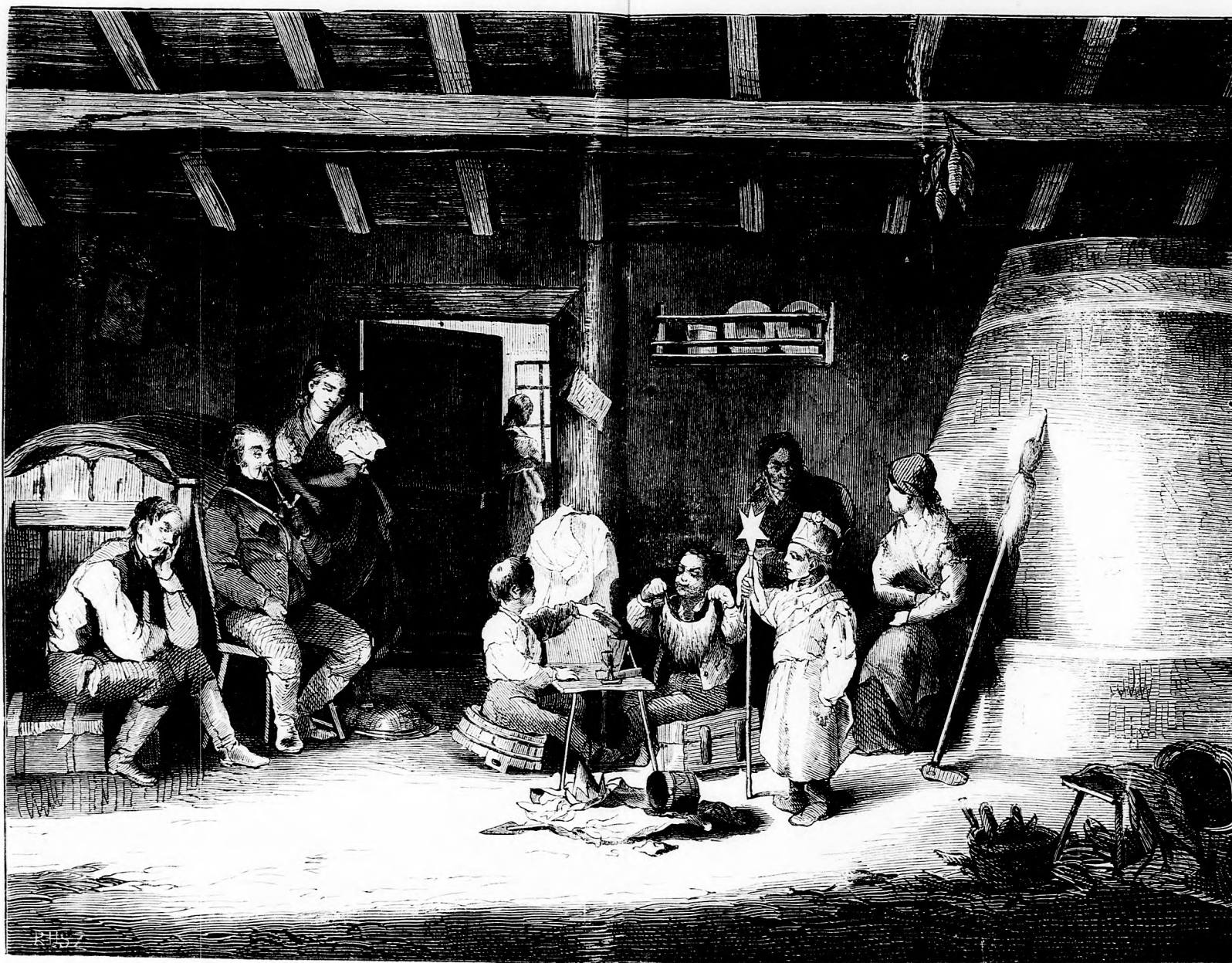
A szegény király csak várta hazaleányát; képzelné sem tudta, hová lett.

A legmélyebb szomorúságban tölté napjait, küldött minden irányba embereket, az egész vár népe kiindult a királylány megkeresésére, de mind hiába, sikere nem volt.

Ekkor nagy jutalmat tűzött ki a király annak, aki leányát élve visszahozza. Fele királyságot s leányát ígerte oda; nem csoda, hogy midőn e hír a szomszéd országokba eljutott, királyfiak is vállalkoztak, hogy a királylányt, bárhonnan is, de előkerítik. — Azonban senkinek sem sikerült még csak nyomára is akadni az eltűnt királykisasszonynak. A király napról napra busábbá lett. Sajnálkozott szegényen mindenki, de még jobban az angyali jóságú királyleányon. Sokan mondogatták:

— Hej! bizonyosan a gonosz varázsló hatalmába került!

De ezzel vége is szakadt a beszédnek,

A SZENT HÁROM KIRÁLYKA. (Lásd a 27. lapon.)

mert könnyebb volt ám gyanítani, hol van, mint onnan kiszabadítani. Tudta azt jól minden ember, hogy a gonosz varázsló barlangjából még soha senki vissza nem tért.

Elt pedig abban az országban egy szegény molnár. Ennek volt egy fia. E fiu rendkívül erős és bátor volt s mindég valami hős tett után vágyódott. Unta folytatni az apja mesteriségét. Egyszer tehát, midőn apja többekkel a ház előtt tilt s az elveszett királykisasszonyról volt szó, megszólalt a fiu:

— Apám! én a király elébe vezette magamat s megmondom neki, hogy én fölkeresem leányát.

A jelenlevők mind nevetni kezdtek, s óva intették, ne tegyen ilyen bolondot, mert könnyen életébe kerülhet a vakmerő vállalat. Apja is így szólt:

— Nemnéked való az fiam! Ha király

fiak hiába jártak, hogy tudnál te boldogulni?

De az ifju megmaradt szilárdul ter-
vénél és még alig pitymallott, már apjá-
hoz ment, elbucsuzott tőle, kérte áldását,
tarisznyáját, nyakába akasztotta, vállára
vette fegyverét s utnak indult, meg sem
állva a királyi palotáig.

Egyszerű volt öltözete az igaz, de
szép termete feltűnést okozott s az egész
vár népe bámult reá és suttogva kérdé egy-
más közt:

— Valjon mit akarhat?

Bejelentették a királynál s azonnal
be is lépett e szavakkal:

— Uram király! Adj nekem engedel-
met arra, hogy visszahozzam leányodat,
kit veled az egész nép sirat. Visszaadom
nyugalmadat s visszaadom az országnak
jőtevé angyalát!

— Fiam! szólt a király, igen köszö-
nöm jóakarodat, de hasztalan lesz tö-
rekvésed, neked sem lesz több szerencséd
mint a többieknek. Azonban ha feltett
szándékos, szerencsét próbálni; a jutalom-
ból téged sem zárlak ki. Fele királysá-
gom és a királyleány is a tied, ha élve
visszahozod őt nékem!

Alig mondá a király e szavakat, az
ifju meghajtván magát, gyors léptekkel
távozott, megfogadván, hogy vagy soha
sem tér vissza, vagy hazahozza a király-
leányt. Ment mendegélt s már öreg estve
lett, midőn fáradtan egy zöld dombocska
alatt lefeküdt s jóízűn elaludt. Semmi sem
zavarta álmát s másnap teljesen kinyugod-
va folytatta utját; ment határozott irány

nélkül, a merre szerencsés csillagzata ve-
zette.

Ujra esteledni kezdett, és tarisznyá-
jából az eleség már végképen kifogyott;
ez pedig nem csekély aggodalmat szer-
zett neki, mert éhen szomjan lenni, épen-
séggel nem mulatságos dolog, akármilyen
bátor és vitéz az ember. Épen e fölött tü-
nődött, midőn hangos jajgatás üté meg
füleit s egy piczinyke kis törpét pil-
lantott meg, ki nagy veszélyben látszott
lenni, mert kétségbeesetten rohant az
ifju felé.

— Oh, jó ember, ments meg legna-
gyobb elenségetől! szólt a törpe. Ezen
ember, ki üzöbe vett, a híres czérna ember.
Pocsecse; a törpéket akarja kiirtani s
engem mint a törpék fejedelmét akar
legelőször megölni. Oh! kérlek, védel-
mezz meg!

— Ne félj semmitől, majd elbánok én
avval a semmirevalóval, felelt a fiu kész-
ségesen. Alig végezte be e szavakat, már
ott termett egy két öl hosszú, czérna-vé-
kony ember; a molnár fia azonban erős
kézzel megragadta a czérna embert, ketté
szakítá s ez kinjában azonnal két gom-
bolyaggá zsugorodott össze. Vére el-
folyt, — annyi lehetett benne, mint egy
jól meghízott szűnyogban.

A törpe meg volt mentve, s elérzé-
kenyülve mondá:

— Te jót tettél velem s ezt meg
nem bánod. Jer velem, csillapítsd éhsé-
gedet, aztán pihenj meg nálam és csak
azután folytasd utadat.

(Vége következik.)

A SZENT

FZ AZ

Károly
Három
Ének

Az eg
Késze
A csi
Koron

A má
A feh
Fehér
Szép

A ha
A sze
Csere
Korn

Lent
Mind
Hárn
Ámb

A há
Szüle
A fém
Valan

No m
Kis k
Szép
A na

Orsza
Zeng
A Vi
A kis

Ha a
A kis
Tudo
S ról

A SZENT HÁROM KIRÁLYKA.

(Képpel a 24—25. lapokon.)

EZ AZTÁN a készülődés!
Károly, Pista meg a Dani
Három királyt fognak holnap
Énekelni és szavalni.

Az egyik már nagy pompában
Készen is áll hegytől tövig,
A csillagos botig és a
Koronáig, fényes övig.

A második most köti fel
A fehér szakált állára;
Fehér talár a szék vállán
Szép tisztára mosva várja.

A harmadik, az leszen majd
A szerecsenek királya.
Cserepet tart a láng fölé:
Kormát kenven majd arczára.

Lent a földön szerteszórva
Mind a fejedelmi jelvények:
Hárman királyok lesznek ma —
Ámbár bizony mind szegények.

A három király-pajtásnak
Szülei és rokonai
A fényes készülődésnek
Valamennyien mind tanui.

No még egy perc s mind a hárman:
Kis királyai Keletnek
Szép rendjében sorakozván
A nagy utnak megerednek.

Országnak világnak fogják
Zengő szóval hirdetni szét:
A Világ Megváltójának —
A kis Krisztus születését.

Ha ablaktok alatt zengnek
A kis dalmok-fejedelmek:
Tudom jól, meghallgatjátok
S róluk meg nem feledkeztek.

FEJTÖRÉS.

(Képpel a czimlapon)

SOHA, soha ilyen nehéz
Ily fogas feladatot!
Ha délre nem készülök el,
Jaj! — ebédet sem kapok.

Hármat a huszonkilencben
Hányszor is lelem föl én?
Mind töröm a fejem rajta,
Csak nem akad rá szegény.

Meg a négyszer hetvenkettő?
Uristen, valj' mennyi hát?
Ez irtóztató számoknak
Nem lelem meg a nyitját.

Jaj Istenem, csak azt tudom
Hogy az egész számolás
Bőjtvel vágzódik — s ez lesz majd
A rettentő **L e v o n á s!**

RÉGI MAGYAR VITÉZEK.

(Képekkel a 28. és 29. lapokon.)

LÓRA termett a magyar ember, azt tart-
ja a régi közmondás és tudom kis ol-
vasóim közt is akárhány olyan vitéz kis
fiu akad, aki már megüli a lovat és erő-
sen készül, hogy huszár lesz majd belőle.

Régibb időben, mikor még nem vol-
tak olyan jó ágyuk és puskák, mint most,
a lovas vitézek voltak a leghatalmasabbak
s tüzes paripákon száguldottak az ellen-
ségre. Minden ifju, aki csak szerét te-
hette, szerzett magának fegyverzetet és
lovat, aztán ment csatázni, — mert akko-
riban örökös harc és háboru volt Ma-
gyarországon. A törökök elfoglalva tar-
tották szép hazánk nagy részét s ezért
folyton folyt ellenük a küzdelem.

A lovas vitézek fegyvere kard volt
és buzogány s egyik olyan veszedelmes
fegyver volt, mint a másik. A karddal

RÉGI MAGYAR VITÉZEK. (Lásd a 27. lapon.)

keményen k
zogánnyal
akár fején, a
megemleget

Az előb
nyü pánczél
fölbe aztán

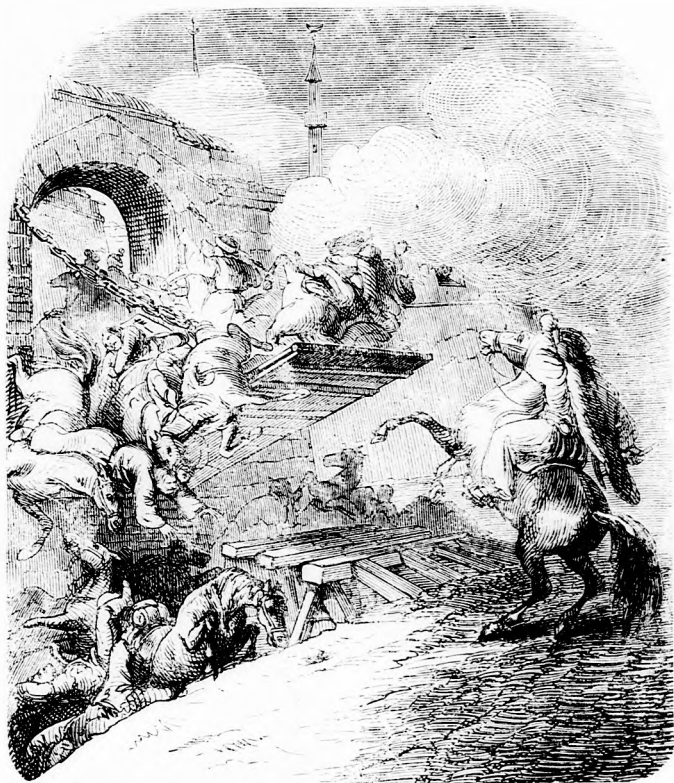
visszahuzód
mély sánczo
pedig egyut
lehetett boc
csátották, a
a sánczon
nyitva volt;
akkor föllu

keményen közéje vágta a tarnak, a buzogánnyal meg rádupláztak úgy, hogy akár fején, akár mellén találták, bizony megemlegette.

Az előbbkelő vitézek, a vezérek könnyü pánczélt is öltöttek mellökre s ennek fölibe aztán az arany csatos, pompás men-

tét, míg fejükön kócsagtollas süveget viseltek.

Persze, a törökök sem hagyták magukat s szintén keményen fölfegyverkeztek és sok ember halt meg nyílt csatában és a várak ostrománál. Mert a törökök, ha már a csatát elvesztették, sietve

VÁROSTROM A RÉGI KORBAN.

visszahúzódtak a várakba, melyek körül mély sánczok voltak ásva. A várkapuk pedig egyuttal hidak voltak, melyeket le lehetett bocsátani és felhuzni. Ha lebo csátották, akkor a kapu keresztül nyult a sánczon és hídnak szolgált, a kapu nyitva volt; ha pedig be akartak csukni, akkor fölhúzták a hidat. Sokszor, mikor

a várbeliek ijedten menekültek vissza a kapun, az üldöző vitézek utánuk rohantak s eljutottak egészen a felvonó hidra. De ekkor bent meghúzták a lánczokat, a hid fölemelkedett s a kik rajta voltak, lezuhantak a mély árokba, mely gyakran egészen megtelt vitézek holttesteivel.

POMPEJI, VAGY EGY ELTEMETETT VÁROS.

(Képpel a 32. lapon.)

Egy egész város eltemetve? — fogjátok csodálkozva kérdezni. Hogy lehet egy egész várost eltemetni, befödni úgy, hogy még a legmagasabb ház és torony csúcsa se látszassék ki? És mégis megtörtént s aki talán nem akarná elhinni, akármikor megláthatja, ha utra kél és meglátogatja Pompéjít.

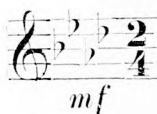
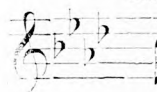
Olaszországban, mint bizonynyal már olvastátok a földrajzból, van egy tüzokádó hegy, a Vezuv. Most gyakran kitör és hányja a tüzet, izzó köveket és lávát; de hajdan, nagyon régi időkben sokáig csöndesen viselte magát s az emberek nem is sejtették, mily veszedelem rejlik a hegy belsejében. Régen, nagyon régen tehát, mikor még a római birodalom fennállott, a Vezuv környékén gyönyörű pázsitos mezők és ligetek terültek el s a hegy tövében több nagy város is épült. Ezeknek egyike volt Pompeji. Szép gazdag város volt, diszes házakkal, különféle nagy középületekkel s több mint harmincz ezer ember lakott benne nyugodtan, nem gyanítva, hogy az a szép Vezuv mily veszedelmes szomszédság.

Egyszerre azonban megelégette a Vezuv a hosszú pihenést, füstölni kezdett, majd pedig teljes erővel hányta a tüzet, hamut s a láva mint tüzes folyó ömlött ki belőle, egyenesen a hegy alján fekvő városnak. A megrémült lakosságnak alig volt annyi ideje, hogy meneküljön. Sokan oda is veszték. A Vezuv pedig folyvást szórta a hamut és a lávát, míg végre az egész várost úgy eltemette, hogy semmi sem látszott ki belőle. Ez pedig történt Krisztus születése után 79-ik évben, tehát három híján 1800 esztendővel ezelőtt!

Azután mult egyik esztendő a másik után, elmúlt sok száz esztendő is és

az emberek végre egészen el is felejtették az eltemetett várost. Még a tudósok sem tudták többé, hol feküdt, mert az eltemetett város fölött idők multával erdő nőtt és szőlőket ültettek. Azonban a szőlősgazdák, kik ott ástak-kapáltak, sokszor, ha mélyebbre ástak, szobrokat és egyéb régiségeket találtak, és körülbelöl száz esztendővel ezelőtt egy katona, Rocco ezredes arra a gondolatra jutott, hogy hát ha e szőlők alatt van a majdnem két ezer év óta eltemetett város? Engedélyt nyert a királytól, hogy e helyen ásásokat rendezzen és csakhamar meggyőződött, hogy jól sejtette, — megtalálta az eltemetett Pompéjít.

Száz esztendő óta folyton folynak az ásások s most már nagy része ki van ásva az eltemetett városnak. Képzeltetik, hogy ez nagyon nehéz munka, mert egész hegyeket kell elhordani. De aztán érdekes is ám amit kiásnak. Az egész város úgy van most, amint 1800 esztendővel ezelőtt a tüzokádó hegy eltemette. Sok ház egészen épen maradt, még a falak festése is és ott láthatjuk, miképen laktak és éltek az emberek a régi időkben. Még kenyereket is találtak egy sütő kemenczében, honnan a veszedelem elől menekült emberek már ki nem szedhették.

Szövege a »Kl.
Büsan.Va
MáN
D

T

T

T

Munkában lát
Estig küzködő
De mikor az e
Ragyg a lám
Czérmaszál, tí
Velünk pihené

Árva lányok.

Szövege a »KIS LAP«-ból.

Dallama: *Kohányi bácsitól.*

Büsan.

1. Öl - tö - ge-tünk nagy e - rély-lyel, nagy e - rély - lyel,
2. Öl - tö - ge-tünk var-runk, sze-günk, var-runk, sze - günk,

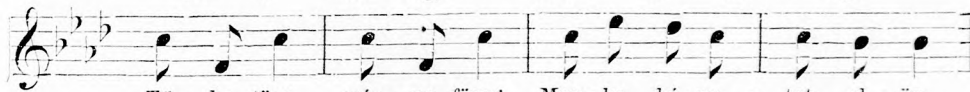
Var - ro - ga - tunk nap - pal éj - jel, nap - pal éj - jel.
Más se - gé - lye nin - csen ne-künk, nin - csen ne - künk.

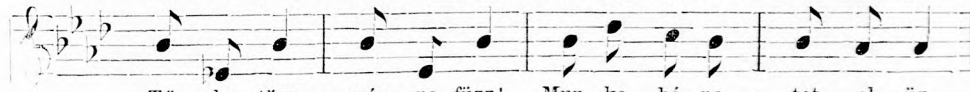
Nin - csen a - pánk, nin - csen a-nyánk, Sen - ki síncs, ki
De ka - runk gyors, uj - junk mo - zog, Re - pül ke - zünk-

ke - res - ne ránk, ke - res - ne ránk.
ből a do - log, mun - ka do - log.

Tű - ke tüzz, czér - na fűzz! Mun - ka bá - na - tot el - üz.

Tű - ke tüzz, czér - na fűzz! Mun - ka bá - na - tot el - üz.

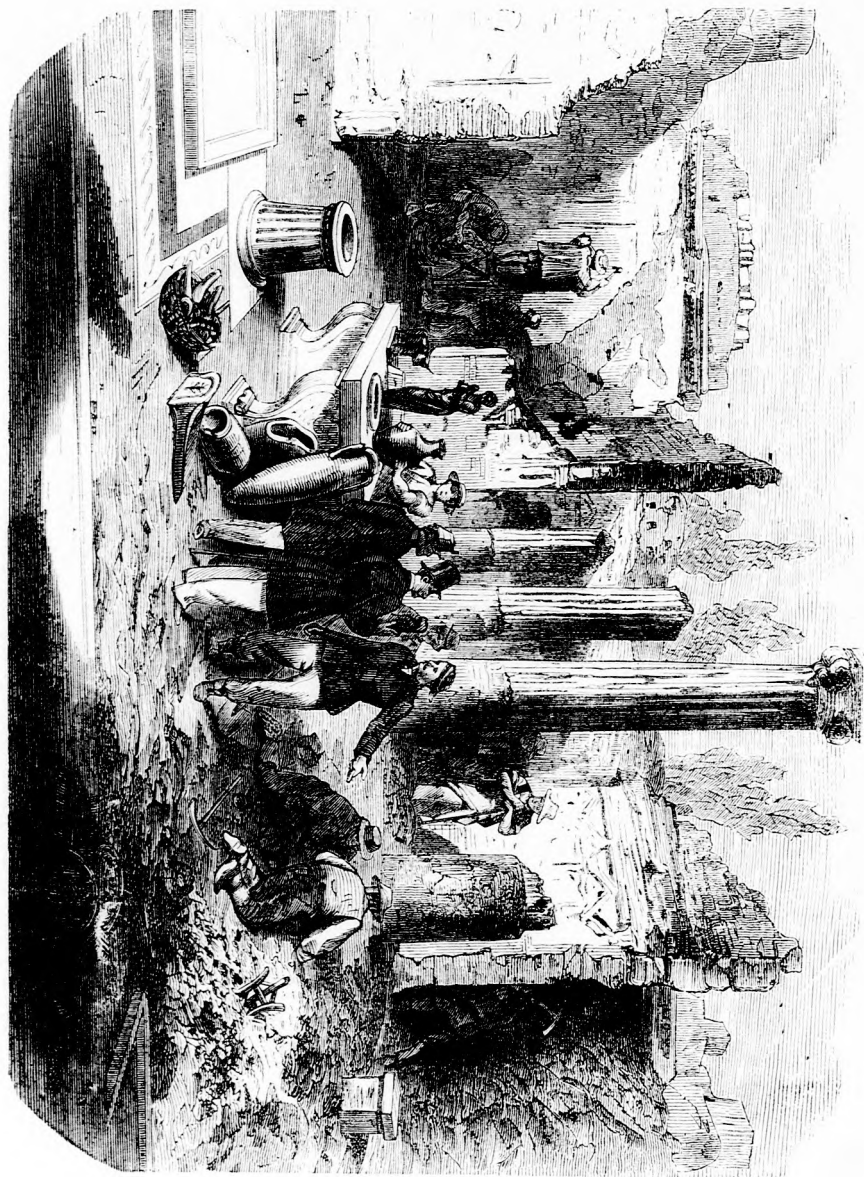
Tű - ke tüzz, czér - na fűzz! Mun - ka bá - na - tot el - üz.

3.

Munkában lát már a hajnal, már a hajnal,
Estig küzködünk a bajjal, nehéz bajjal.
De mikor az est leszállt,
Ragyog a lámpás-világ, lámpás-világ.
Czérnaszál, tű fonál
Velünk pihenésre száll.

4.

S mielőtt szemünk lehunyna, alá hunyna,
Megosztotva nehéz bűnkba, nehéz bűnkba :
Szüleinkről emlékezünk,
Hozzájuk áldást eresztünk, föleresztünk.
S múlt a gyász, szent fohász,
Ha értünk az égbe szállsz.

POMPEII VAGY EGY ELTENSZETT VÁROS. (Lásd a 30. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, 7-ik sz. Athenaeum-épület.
 Kiadja és nyomatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.